

Informácia o aktuálnom stave označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov v SR

Obsah

ÚVOD	3
1. Označenia pôvodu výrobkov a zemepisné označenia výrobkov	4
2. Význam zapísaného označenia pôvodu výrobku / zemepisného označenia výrobku	4
3. Ako je to v krajinách EÚ; podiel HDP z agropotravinových výrobkov	5
4. Označenia pôvodu výrobkov a zemepisné označenia výrobkov s pôvodom na území SR	6
5. Cesta okolo Slovenska s ÚPV SR 2021	8
5.1 V čom vidia slovenskí výrobcovia výhody zapísaného označenia pôvodu a zemepisného označenia	8
5.2 Čo trápi slovenských výrobcov	9
5.3 Ako pomôcť slovenským výrobcom a zviditeľniť tieto produkty, ale aj Slovensko	9
ZÁVER	10
Príloha č. 1 Symboly EÚ určené na propagáciu chránených označení pôvodu, chránených zemepisných označení a zaručených tradičných špecialít	11
Príloha č. 2 Mapa označení pôvodu a zemepisných označení s pôvodom na Slovensku	12
Príloha č. 3 Cesta s ÚPV SR okolo Slovenska 2021 - prehľad	13

ÚVOD

Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky (ďalej aj „ÚPV SR“) je v zmysle § 32 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy ústredným orgánom štátnej správy a vykonáva ústrednú štátnu správu v oblasti ochrany označenia pôvodu výrobku a zemepisného označenia výrobku.

Označenia pôvodu výrobkov a zemepisné označenia výrobkov patria do skupiny práv priemyselného vlastníctva na označenie; ide o výhradne slovný údaj pre výrobky, ktoré disponujú vlastnosťami získanými len vďaka špecifickým prírodným alebo ľudským faktorom, ktoré existujú len v danom, konkrétnom zemepisnom mieste, kde je výrobok vyrábaný.

Systém ochrany označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov je v Európskej únii (ďalej len „EÚ“) a teda aj v SR charakterizovaný existenciou rôznych a rozdielnych úrovní právnej ochrany.

Pri určitých druhoch výrobkov, ktorými sú **poľnohospodárske výrobky a potraviny, víno, aromatizované vínne výrobky a liehoviny** je **ochrana zabezpečená na úrovni EÚ** prostredníctvom nariadení, tzn. prostredníctvom právnych aktov EÚ, ktoré majú všeobecnú platnosť, sú záväzné vo svojej celistvosti a sú priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch. EÚ ich registruje v rámci politiky kvality ako chránené označenie pôvodu a chránené zemepisné označenie.

Pre iné druhy výrobkov, ktoré sú súhrnne označované ako **tzv. nepoľnohospodárske výrobky**, v súčasnosti neexistuje ochrana označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov na úrovni EÚ. Tieto sú chránené podľa rôznych národných legislatív. Na území SR je v súčasnosti ochrana na vnútroštátnej úrovni zabezpečená prostredníctvom **zákona č. 469/2003 Z. z. o označeniach pôvodu výrobkov a zemepisných označeniach výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov**.

Medzinárodnú ochranu a medzinárodný zápis označenia pôvodu umožňuje Lisabonská dohoda o ochrane označení pôvodu a o medzinárodnom zápise označení pôvodu z roku 1958 (vyhláška ministra zahraničných vecí č. 67/1975 Zb. v znení vyhlášky č. 79/1985 Zb.), ktorá ponúka spôsob zabezpečenia ochrany označení pôvodu výrobkov prostredníctvom jedinej registrácie. Slovenská republika je zmluvným štátom Lisabonskej dohody od roku 1993 (bývalé Československo / ČSSR ratifikovala Lisabonskú dohodu v roku 1961). V roku 2015 bola Lisabonská dohoda modernizovaná Ženevským aktom Lisabonskej dohody o označeniach pôvodu a zemepisných označeniach, ktorý rozširuje jej pôsobnosť z označení pôvodu aj na zemepisné označenia výrobkov a rovnako umožňuje pristúpenie medzivládnyh organizáciám, ako je EÚ. EÚ k Ženevskému aktu pristúpila na základe rozhodnutia Rady (EÚ) č. 2019/1754 zo 7. októbra 2019 o pristúpení Európskej únie k Ženevskému aktu Lisabonskej dohody o označeniach pôvodu a zemepisných označeniach dňa 26. novembra 2019. Pre zabezpečenie kontinuity práv z Lisabonskej dohody je úmyslom SR taktiež pristúpiť k Ženevskému aktu.

Aký majú označenia pôvodu a zemepisné označenia praktický význam? V mnohých prípadoch sú významným lákadlom pre slovenských i zahraničných turistov. Miesto pôvodu často naznačuje určitú kvalitu alebo vlastnosť výrobku, ktorú spotrebiteľia vyhľadávajú a vedia oceniť. Označenia pôvodu a zemepisné označenia slúžia aj ako nástroj na zachovanie tradičných znalostí, pretože takto označené výrobky sú často výsledkom tradičných postupov a znalostí odovzdávaných z generácie na generáciu.

1. Označenia pôvodu výrobkov a zemepisné označenia výrobkov

Označenia pôvodu výrobkov a zemepisné označenia výrobkov chránia výrobky, ktoré majú pôvod na určitom území a ktorých kvalita, povest' alebo ďalšie vlastnosti sa pripisujú tomuto územiu.

Čo je zemepisné označenie výrobku?

- **aspoň jedna fáza výroby** sa uskutočňuje na vymedzenom území
- vyrába sa podľa špecifikácie (receptúry)
- **suroviny** alebo materiál na prípravu výrobku **nie sú viazané pôvodom**
- výrobok má špecifickú kvalitu, povest' alebo vlastnosti, ktoré možno pripísať danému zemepisnému územiu

Čo je označenie pôvodu výrobku?

- výrobok sa vyrába **výlučne** na vymedzenom území
- vyrába sa podľa špecifikácie (receptúry)
- všetky **suroviny** na prípravu výrobku **sú len z vymedzenej zemepisnej oblasti**
- kvalita a vlastnosti výrobku sú dané prírodnými a ľudskými faktormi vymedzenej oblasti

Čo možno chrániť?

- poľnohospodárske výrobky
- potraviny
- víno, aromatizované vínne výrobky
- liehoviny
- minerálne vody
- remeselné a iné výrobky

2. Význam zapísaného označenia pôvodu výrobku / zemepisného označenia výrobku

Zapísané označenia pôvodu výrobku a zapísané zemepisné označenie výrobku predstavuje prínos nielen pre samotného výrobcu, ale aj pre spotrebiteľa a štát.

Význam ochrany duševného vlastníctva pre výrobcov

- prestíž – označenie pôvodu a zemepisné označenie spolu so zaručenou tradičnou špecialitou, ktorá je výlučne v gescii MPRV SR, majú popredné miesto v politike kvality EÚ¹
- odlíšenie sa
- ochrana výrobcov pred zneužitím označení
- prezentácia kvality a špecifických vlastností
- zachovanie tradícií
- reklama
- ekonomické hodnoty – možnosť zvýšenia ceny výrobku, právo na osobitné dotácie
- súťažná funkcia
- lákadlo pre domáci i zahraničný turizmus a
- propagácia územia, oblasti alebo krajiny

¹ https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/quality-schemes-explained_sk

Marketingový nástroj a informácie pre spotrebiteľov

- ochrana spotrebiteľa pred nepravdivými a klamlivými údajmi o pôvode výrobkov
- informácie na odlišenie výrobkov s vyššou mierou kvality
- záruka vierohodnosti, transparentnosti, kvality výrobku, zabezpečenia rovnakých vlastností výrobkov a
- zvýšenie hodnoty kultúrnej jedinečnosti celého regiónu

Ekonomické a enviromentálne výhody pre krajinu

- **posilnenie regiónov**
- posilnenie poľnohospodárstva
- rozvoj výroby
- **zvýšenie konkurencieschopnosti** na trhu
- zvýšenie dopytu pre výrobcov surovín
- zvýhodnenie regiónu
- **podpora rodinného podnikania**
- **rozvoj cestovného ruchu a podpora zážitkového turizmu**
- vytváranie dobrého mena výrobku
- prispievanie k dobrému menu krajiny doma i v zahraničí
- **nárast zamestnanosti v regiónoch**, nové pracovné miesta, zvýšenie zamestnanosti v oblasti turizmu a gastronómie (Ho-Re-Ka)
- rozvoj poľnohospodárstva, potravinárstva a ostatného priemyslu
- **zachovanie komplexných systémov rastlinných odrôd, plemien zvierat** a ostatných zložiek ekosystému
- zachovanie počtu kusov dobytku na hektár a špecifickej flóry
- rozširovanie pasienkov a rozvoj vidieka
- ako kultúrna vizitka prispieva označenie pôvodu výrobku a zemepisné označenie výrobku k hospodárskemu rozvoju vidieckych oblastí

3. Ako je to v krajinách EÚ; podiel HDP z agropotravinových výrobkov

Záujem spotrebiteľov o kvalitu výrobkov, miesto pôvodu a sledovanie vlastností poľnohospodárskych výrobkov a potravín narastá. Reakciou EÚ na tento dopyt bolo vytvorenie systému politiky kvality² na podporu výroby kvalitných originálnych tradičných výrobkov, zabezpečenie ich ochrany a zároveň podporu kultúrnych tradícií a regiónov, v ktorých sa tieto výrobky vyrábajú.

EÚ v rámci politiky kvality chráni, registruje a kontroluje poľnohospodárske výrobky a potraviny, víno, aromatizované vínne výrobky a liehoviny, ktoré sa uvádzajú na trh ako:

- chránené označenie pôvodu (CHOP)
- chránené zemepisné označenie (CHZO)
- zaručená tradičná špecialita (ZTŠ)³.

²https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/quality-schemes-explained_sk

³Hoci je ÚPV SR je ústredným orgánom štátnej správy v oblasti priemyselného vlastníctva, zaručená tradičná špecialita je výlučne v gescii MPRV SR, ktoré má kompetencie v oblasti potravín.

Vzhľadom na osobitnú povahu týchto výrobkov boli na úrovni EÚ prijaté špeciálne symboly na ich označovanie a propagáciu (príloha č. 1).

Slovensko má podľa práva Európskej únie zapísaných 23 názvov pre poľnohospodárske výrobky a potraviny, víno a liehoviny, čo predstavuje **v prepočte na 1 milión obyvateľov štyri označenia**, čím sa radí spolu s Českom na 14. miesto.

Označenia pôvodu výrobkov a zemepisné označenia výrobkov majú veľkú hospodársku hodnotu v odvetví poľnohospodárstva. Výrobky, ktorých názvy sú chránené právnymi predpismi EÚ ako označenia pôvodu výrobkov a zemepisné označenia výrobkov, dosiahli v roku 2017 hodnotu predaja vo **výške 74,76 miliardy eur v rámci EÚ, čo predstavuje 7 % celkového predaja v európskom sektore potravín a nápojov.**

Výrobky s označením pôvodu a zemepisným označením navyše tvoria 15,5 % celkového vývozu agropotravinárskych výrobkov EÚ, pričom predajná prirážka je vyššia v prípade chránených názvov výrobkov⁴.

4. Označenia pôvodu výrobkov a zemepisné označenia výrobkov s pôvodom na území SR

Označenia pôvodu výrobkov s pôvodom na území SR (v abecednom poradí)

1. **Baldovská minerálna voda,**
2. **Bardejovský med** (med),
3. **Budiš** (minerálna voda),
4. **Cigeľská prírodná liečivá voda,**
5. **Fatra** (minerálna voda),
6. **Južnoslovenský/Južnoslovenská/Južnoslovenské** (víno),
7. **Karpatská perla** (víno),
8. **Korytnica** (minerálna voda),
9. **Korytnická** (minerálna voda),
10. **Kyjatické hračky** (drevené hračky),
11. **Lipovská minerálna voda Salvator,**
12. **Malokarpatský/Malokarpatská/Malokarpatské** (víno),
13. **Modranská majolika,**
14. **Nitriansky/Nitrianska/Nitrianske** (víno),
15. **Paprika Žitava/Žitavská paprika** (mletá červená paprika),
16. **Piešťanské bahno,**
17. **Skalický rubín** (víno),
18. **Stredoslovenský/Stredoslovenská/Stredoslovenské** (víno),
19. **Stupavské zelé** (kvasená kapusta),
20. **SULÍNKA** (minerálna voda),
21. **Tokajské víno zo slovenskej oblasti,**
22. **Trenčianska borovička „JUNIPERIERS“ – TRENČÍN DISTILLERY** (liehovina),
23. **Vinohradnícka oblasť Tokaj** (víno),
24. **Východoslovenský/Východoslovenská/Východoslovenské** (víno).

Zemepisné označenia výrobkov s pôvodom na území SR (v abecednom poradí)

1. **Detvianska výšivka** (výšivka krivou ihlou),

⁴ Hodnotenie zemepisných označení (poľnohospodárskych výrobkov) a zaručených tradičných špecialít chránených v EÚ, 2019.

2. **Hrušovský lepník** (koláč),
3. **Klenovecký syrec** (syr),
4. **Levický zlatý ónyx** (kameň),
5. **Levický slad** (slad),
6. **Liptovské droby** (zemiakové jaternice),
7. **Oravský korbáčik** (syr),
8. **Sekulská keramika**,
9. **Skalický trdelník** (cukrovinky),
10. **Slovenský/Slovenská/Slovenské** (víno),
11. **Slovenská bryndza** (syr),
12. **Slovenská parenica** (syr),
13. **Slovenský opál** (šperkový kameň),
14. **Slovenský oštiepok** (syr),
15. **Soľnobanská čipka** (paličkovaná čipka),
16. **Spišská borovička** (liehovina),
17. **Tekovský salámový syr** (syr),
18. **Trnavský slad** (slad),
19. **Zázrivské vojky** (syr),
20. **Zázrivský korbáčik** (syr).

Mapa označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení výrobkov s pôvodom na území SR je v prílohe č. 2.

5. Cesta okolo Slovenska s ÚPV SR 2021

Predseda ÚPV SR Mgr. Matúš Medvec, MBA spolu s odbornými pracovníkmi ÚPV SR navštívili v období od augusta do novembra 2021 predsedov siedmich vyšších územných celkov resp. ich zástupcov.

Stretnutia boli zamerané nielen na oboznámenie sa so súčasnou situáciou v oblasti chránených výrobkov v rámci jednotlivých regiónov, ale najmä na rozpoznanie možností spolupráce ÚPV SR ako ústredného orgánu štátnej správy, ktorý vedie národný register a vykonáva úkony smerujúce k registrácii označení pôvodu a zemepisných označení, a vyšších územných celkov ako samosprávnych regiónov Slovenska. Cieľom stretnutí bolo okrem iného vyzdvihnúť a rozvíjať miestny život, miestnu ekonomiku a miestny rozvoj daného regiónu, podporiť výrobcov, ktorí už túto ochranu využívajú, a takisto tých, ktorí o ochrane ešte len uvažujú, ukázať cestu, poradiť, nasmerovať a prispieť tak vzájomnou spoluprácou k uchovaniu a rozvoju kultúrneho a národného dedičstva.

Podrobný prehľad cesty vrátane jej grafického spracovania je v prílohe č. 3.

Súčasťou návštev samosprávnych krajov teda neboli len stretnutia s ich predstaviteľmi, ale aj návštevy výrobcov, ktorí **zapísané označenie pôvodu alebo zemepisné označenie už využívajú**

[*Bardejovský med (med), Detvianska výšivka (výšivka krivou ihlou), Južnoslovenský/Južnoslovenská/Južnoslovenské (víno), Klenovecký syrec (syr), Kyjatické hračky (drevené hračky), Levický zlatý ónyx (kameň), Levický slad (slad), Liptovské droby (zemiakové jaternice), Modranská majolika, Oravský korbáčik (syr), Paprika Žitava/Žitavská paprika (mletá červená paprika), Piešťanské bahno, Sekulská keramika, Skalický rubín (víno), Skalický trdelník (cukrovinky), Slovenský opál (šperkový kameň), Solnobanská čipka (paličkovaná čipka), Spišská borovička (liehovina), Stupavské zelé (kvasená kapusta), Tekovský salámový syr (syr), Tokajské víno zo slovenskej oblasti, Trenčianska borovička „JUNIPERIERS“ – TRENČÍN DISTILLERY (liehovina), Zázrivské vojky (syr), Zázrivský korbáčik (syr), Vinohradnícka oblasť Tokaj (víno)]*

a **výrobcov resp. subjektov, ktorí o takejto ochrane len uvažujú**

[napríklad *Malokarpatské múzeum v Pezinku (čipky, keramika), ÚLUV Košice (Hornádske tkané prestieranie, šperky z kovu, keramika), Liptovská čipka, Demänovka – Liptovský Mikuláš, SULÍNKA (minerálna voda), Toporecký syr, Toporecká kapusta].*

Na základe týchto návštev bolo identifikovaných takmer **30 nových výrobkov**, ktoré môžu byť chránené ako označenie pôvodu alebo zemepisné označenie. Jedno z týchto označení pôvodu už bolo zapísané do registra ÚPV SR (SULÍNKA) a ďalšie (napríklad Demänovka likér, Demänovka, Hornádske tkané prestieranie, Liptovská čipka, Skalické zázvoříky, Spišské zemiaky) sú v prípravnom konaní.

Aj vďaka týmto aktivitám sme mohli identifikovať problémy, s ktorými sa výrobcovia stretávajú, zachytiť a sformulovať ich návrhy a podnety.

5.1 V čom vidia slovenskí výrobcovia výhody zapísaného označenia pôvodu a zemepisného označenia

- znamená pomoc pri rokovaniach s odberateľmi, konkurenčnú výhodu
- predstavuje ale aj záväzok v udržaní kvality
- podporuje rozvoj regiónu, turizmus i HO-RE-KA sektor
- pomáha pri exporte do zahraničia
- tvorí pridanú hodnotu s významom v poľnohospodárstve aj potravinárstve
- predstavuje dobrý, správny krok dopredu

5.2 Čo trápi slovenských výrobcov

- nedostatok pracovnej sily – chýba podpora remeselného a stredného odborného vzdelávania (napr. (keramika, včelári...))
- problémy so sezónnymi zamestnancami a sezónnym zamestnávaním – neexistencia vhodnej právnej regulácie na flexibilné sezónne zamestnávanie
- uprednostňovanie prijímania podpory v nezamestnanosti pred nástupom do práce
- mzdové náklady na cenu práce sú také vysoké, že ich nie je možné premietnuť do ceny výrobku
- nedostatočná podpora zo strany štátu (niektoré konkrétne príklady uvedené nižšie)
- nefunkčné vymáhanie práv – nejasné pravidlá o používaní označení, najmä vykonávaní kontrol, výnimky z hygieny, málo personálnych kapacít na vykonávanie kontrol atď.
- nedostatočné vzdelávanie kontrolných orgánov
- nízka propagácia výrobkov verejnými inštitúciami
- chýbajúca preferencia pri návrhu štátnych darov alebo pohostenia pri recepciách
- chýbajúca preferencia pre dané produkty ako reprezentačné predmety v prípade objednávok orgánov verejnej moci
- nízke povedomie spotrebiteľov o politike kvality
- nízke povedomie v regionálnych inštitúciách
- chýbajúca pomoc zo strany štátu, napr. bezplatná vstupenka na kultúrne podujatia alebo aspoň garancia dôstojného umiestnenia stánku na podujatiach, ako sú jarmoky, pre výrobcov výrobkov s označením pôvodu a zemepisným označením
- obchodné reťazce neposkytujú informácie o označeniach pôvodu a zemepisných označeniach

5.3 Ako pomôcť slovenským výrobcom a zviditeľniť tieto produkty, ale aj Slovensko

- zabezpečiť lepšie podmienky na rodinné podnikanie (napr. ďalšie zjednodušovanie zamestnávania rodinných príslušníkov, riešenie legislatívy pre prechod podnikania na nasledujúce generácie)
- zaviesť fungujúci systém sezónneho zamestnávania
- snažiť sa o podporu stredného odborného a remeselného vzdelávania
- zaviesť pravidelné podporné schémy na centrálnej úrovni
- zvyšovať povedomie o politike kvality
- zabezpečiť kontrolu a pomoc zo strany relevantných kontrolných orgánov
- organizovať pravidelné školenia pre kontrolné orgány
- zahrnúť podporu označení pôvodu a zemepisných označení do rozvojových a podporných stratégií na národnej, ale i regionálnej úrovni (otvoriť tému na úrovni združenia SK 8 ako spoločný cieľ pre vyššie územné celky)
- odporúčať výrobky s označením pôvodu a zemepisným označením, prípadne aj zaručené tradičné špeciality pri návrhu štátnych darov alebo pri pohostení a recepciách organizovaných na celoštátnej úrovni
- odporúčať tieto produkty ako potenciálne reprezentačné predmety pre orgány verejnej správy

ZÁVER

Poznatkami z ciest bola potvrdená skutočnosť, že označenia pôvodu a zemepisné označenia odzrkadľujú význam a hrdosť regiónov, národné bohatstvo a propagujú národné kultúrne dedičstvo. Tak ako sú vo svete známe holandské syry alebo francúzske vína, takú pozornosť si zaslúžia napr. aj výnimočné slovenské výrobky, ktoré sú významným lákadlom pre slovenských i zahraničných turistov.

Naše tradície sú plné emócií a príbehov, či už jednotlivcov alebo skupín. Ich originalita a kvalita, ktorú zapísaním označenia pôvodu alebo zemepisného označenia získajú, je nielen pečaťou ich hrdosti, histórie a duševného bohatstva, ale takisto puncem kvality, jedinečnosti, národnej a medzinárodnej znalosti daného výrobku, jeho príbehu a zaručenej kvality.

Na druhej strane, nositeľov týchto tradícií trápia rôzne problémy tak ako každého z nás. Vďaka poznatkov z ciest a vzájomných rozhovorov sa podarilo identifikovať niekoľko konkrétnych problémov ako aj návrhov na ich riešenie. Tieto problémy sú v predloženej materáli prvýkrát definované na jednom mieste, ktorý má preto významný prínos pre označenia pôvodu a zemepisné označenia výrobkov.

Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky túto tému stále úplne neuzavrel a v roku 2022 plánuje zorganizovať stretnutie výrobcov tradičných produktov nesúcich označenia pôvodu a zemepisné označenia s predstaviteľmi orgánov verejnej správy.

Príloha č. 1 Symboly EÚ určené na propagáciu chránených označení pôvodu, chránených zemepisných označení a zaručených tradičných špecialít

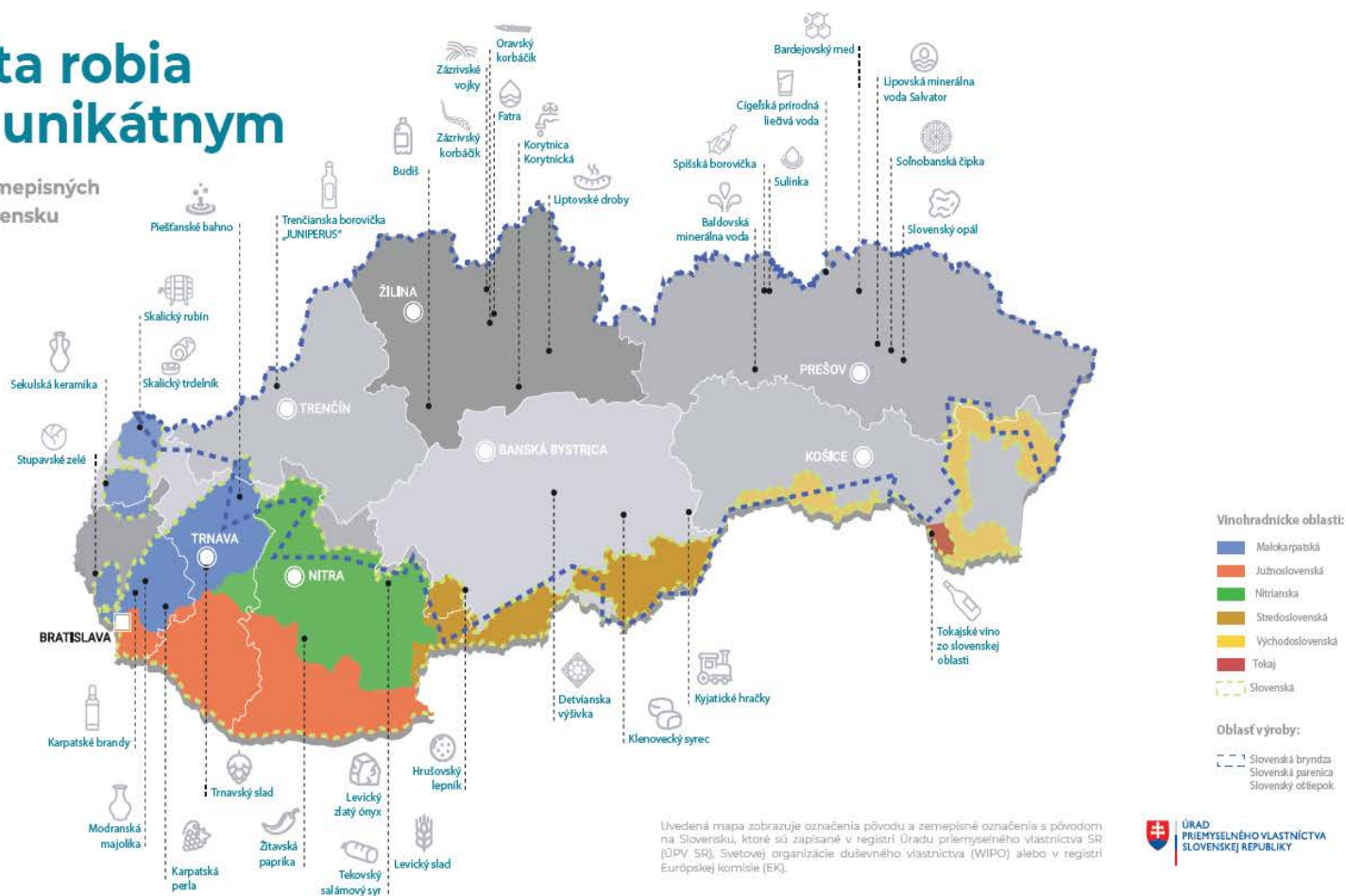
- symbol CHOP [vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 668/2014 z 13. júna 2014, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1151/2012 o systémoch kvality pre poľnohospodárske výrobky a potraviny, príloha X]
- symbol CHZO (vykonávacie nariadenie EÚ 668/2014, príloha X)
- symbol ZTŠ (vykonávacie nariadenie EÚ 668/2014, príloha X)

Príloha č. 2 Mapa označení pôvodu a zemepisných označení s pôvodom na Slovensku

Tieto miesta robia Slovensko unikátnym

Mapa označení pôvodu a zemepisných označení s pôvodom na Slovensku

Príloha č. 3 Cesta s ÚPV SR okolo Slovenska 2021 - prehľad

1. BRATISLAVSKÝ REGIÓN 6.8.2021

- stretnutie s predsedom Bratislavského samosprávneho kraja k problematike výroby a ochrany tradičných remeselných a potravinárskych produktov na Slovensku.
- Malokarpatské múzeum v Pezinku - stretnutie s výrobcami keramiky, ktorých pozval na stretnutie riaditeľ múzea
- Slovenská ľudová majolika, Modra - návšteva výrobcov modranskej majoliky, ktorá je chránená ako označenie pôvodu.
- Stupavské zelé - Stupava, Mátsky potravinový spolok v Stupave

2. KOŠICKÝ REGIÓN 12.8.2021

- stretnutie s predsedom Košického samosprávneho kraja k problematike výroby a ochrany tradičných remeselných a potravinárskych produktov na Slovensku
- Priestory Regionálneho centra remesiel ÚĽUV, Košice - stretnutie s remeselnými výrobcami a s vedúcou Regionálneho centra remesiel ÚĽUV Košice
- Tokaj – združenie Tokaj REGNUM

3. PREŠOVSKÝ REGIÓN 13.8.2021 a 24.8.2021

- stretnutie s predsedom Prešovského samosprávneho kraja
- Solnobanská čipka a stretnutie slovenských paličkárk na Medzinárodnom festivale paličkovanej čipky v Prešove-Solivare
- Spišská borovička - Stará Ľubovňa - stretnutie s výrobcami Spišskej borovičky GAS Familia, s. r. o.
- stretnutie s výrobcami syrov rodinná firma - TIS – Farma Toporec, Stará Ľubovňa, Rastislav a Ľuboš Regecovci - syry a mliečne výrobky - Toporecký ovčí syr, Toporecký syr ochutený medvedím cesnakom, Toporecký fitness ovčí syr, Toporecká kapusta
- SLOVENSKÝ OPÁL - Opáľové bane Libanka, Prešov

4. NITRIANSKY REGIÓN 27.9.2021

- stretnutie s predsedom Nitrianskeho samosprávneho kraja
- Levický zlatý ónyx - LEVITRADE, s r. o., Levice
- Levický slad - Levická sladovňa, Levice
- Tekovský salámový syr - Levické mliekarne, a. s., Levice
- Paprika Žitava/Žitavská paprika - Dvory nad Žitavou

5. ŽILINSKÝ REGIÓN 28.9.2021

- stretnutie s predsedníčkou Žilinského samosprávneho kraja
- Oravský korbáčik, Zázrivský korbáčik, Zázrivské vojky - Združenie zázrivských korbáčikárov,
- St. Nicolaus, Liptovský Mikuláš (nezapísané označenie), St. Nicolaus, a.s., Liptovský Mikuláš
- Liptovské droby - Občianske združenie Liptovské droby, Liptovský Mikuláš

6. TRENČIANSKY REGIÓN 25.10.2021

- stretnutie so zástupcami Trenčianskeho samosprávneho kraja
- Trenčianska borovička JUNIPERUS - OLD HEROLD, s. r. o., Trenčín

7. TRNAVSKÝ REGIÓN 25.10.2021, 26.10.2021 a 10.11.2021

- stretnutie s predsedom Trnavského samosprávneho kraja
- Piešťanské bahno - Slovenské liečebné kúpele PIEŠŤANY, Piešťany
- Sekulská keramika
- Skalický trdelník
- Skalický rubín - Vínna cesta Záhorie, občianske združenie, Skalica

8. BANSKOBYSTRICKÝ REGIÓN 19.11. 2021

- Kyjatické hračky - občianske združenie, Rimavské Zalužany
- Klenovecký syrec - Poľnohospodárske stredisko, Veľké Teriakovce
- Detvianska výšivka, Detvianske ľudové umenie, Detva